

Економіка та тарифна політика в умовах законодавчих змін

Хоцянівська Н.В. –
директор Департаменту економіки
систем життєзабезпечення Мінрегіону

29.11.2018

Законодавчі зміни у сфері ЖКП

- Покращення фінансово-економічного стану

- Комерційний облік комунальних послуг та їх розподіл у будинку

- Оплата споживачем фактично спожитих послуг

- Оснащення усіх будівель вузлами комерційного обліку води та теплової енергії

- Запровадження внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку води та теплової енергії

-Нові платіжки.
Забезпечення споживачів обліковою інформацією

- Запровадження відповідальності для операторів зовнішніх інженерних мереж за порушення законодавства у сфері комерційного та розподільчого обліку води

1.

Закон України

“Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення за спожиті енергоносії”

(від 03.11.2016 № 1730)

2.

Закон України

“Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання”

(від 22.06.2017 № 2119-VIII)

3.

Закон України

“Про житлово-комунальні послуги”

(від 09.11.2017 № 2189-VIII)

4.

Закон України

“Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони звернення стягнення та накладення арешту на кошти суб’єктів господарювання у сферах тепло-, водопостачання та водовідведення, отриманих від міжнародних фінансових організацій на реалізацію інвестиційних проектів (заходів) в Україні”

(від 15.05.2018 № 2417-VIII)

- Нові правила надання комунальних послуг

- Запровадження різних моделей договірних відносин (за вибором співвласників багатоквартирного будинку)

- Запровадження відповідальності для споживача (нарахування пені за несвоєчасне внесення плати з 01.05.2019)

- Надання субсидій у грошовій формі на рівні кінцевого споживача з 01.01.2019

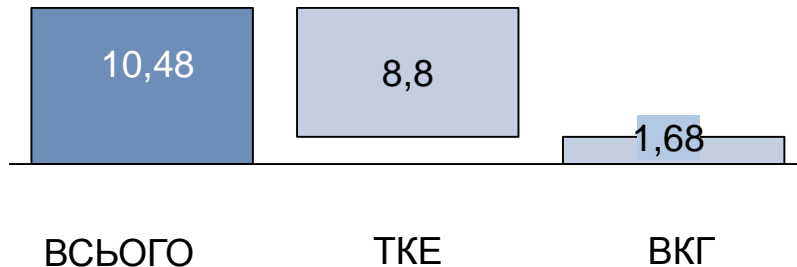
- Захист кредитних (позикових) коштів, отриманих підприємствами ВКГ від МФО, іноземних державних установ чи відповідно до міжурядових договорів для виконання інвестиційних програм

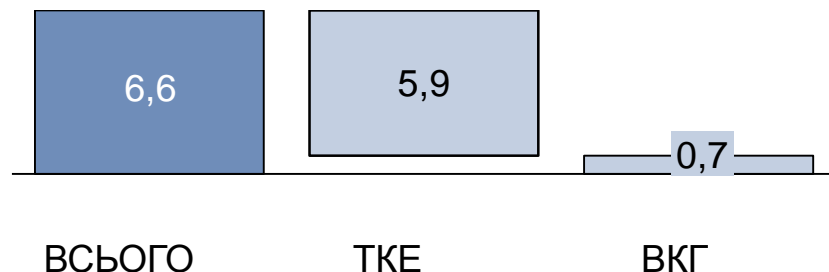
Стан реалізації Закону №1730

Станом на **01.11.2018** Мінрегіоном опрацьовано заяви та прийнято рішення про включення у **Реєстр 223 підприємств (204 – ТКЕ, та 19 – ВКГ)**.

Загальний обсяг кредиторської заборгованості, що підлягає реструктуризації по підприємствах включених до реєстру, млрд грн

Сума пені, штрафних і фінансових санкцій, що підлягає списанню згідно Закону 1730 по підприємствах включених до реєстру, млрд грн

Для списання неустойки пеней/штрафних санкцій в порядку **ч. 3 ст. 7 Закону № 1730 достатнім** є факт погашення основного боргу до набрання чинності Законом №1730 (**30.11.2016**) (згідно рішення Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду у справі № 927/1152/16)

Станом на **16.10.2018** укладено договори реструктуризації на суму **1341,4 млн.грн.**, у т.ч. :

НАК «Нафтогаз України»	1 180,69 млн грн (55 підприємств, 135 договорів)
ДК «Газ України»	160,71 млн грн (23 підприємства, 40 договорів)

Станом на **16.10.2018** списано пені/штрафних санкцій на суму **2645,97 млн.грн.**, у т.ч. :

НАК «Нафтогаз України»	2560,75 млн грн
ДК «Газ України»	85,22 млн грн

Підстави для виключення з РЕЄСТРУ (за зверненням постачальника):

- ухилення від укладення договору** про реструктуризацію, **протягом 3 місяців** з моменту завершення процедури врегулювання заборгованості відповідно до статті 4 Закону (в разі відсутності РВТ - **протягом 3 місяців з дати** набрання чинності рішення про **включення підприємства до Реєстру**);
- нездійснення платежів за договором**, у розмірі, що дорівнює **Σ 3-місячних платежів** за цим договором;
- закінчення строку дії договору** про реструктуризацію учасника або **повне погашення заборгованості за ним**.

Аналіз розрахунків теплопостачальних організацій за спожитий природний газ на **26.11.2018**

Рівень розрахунків за газ у 2017 році станом на 20.11.2017:

- загальний (відносно споживання у 2017 році) - **121,7%**;
- з урахуванням віднесення платежів в оплату боргів попередніх періодів – **65,6%**.

Борг підприємств ТКЕ перед НАК «Нафтогаз» в розрізі регіонів, млн. грн

Рівень розрахунків за газ спожитий у 2018 році, %

57,9

Борг станом на 01.01.2018	Спожито у 2018 році на суму	Сплачено у 2018 році	у тому числі		Рівень оплати відносно споживання у 2018 році	Борг за спожитий газ станом на 26.11.2018	Приріст/зниження боргу з початку року
			За газ спожитий у 2018 р	Погашення боргів попередніх років			
22 934,3	28 394,1	26 921,3	16 436,7	10 487,0	94,8	24 407,1	1 472,8
1 437,3	467,2	342,1	126,5	215,6	73,2	1 562,4	125,0
190,4	328,4	255,4	105,7	149,7	77,8	263,4	73,0
5 577,3	1 122,7	576,5	442,0	134,5	51,4	6 123,5	546,2
240,1	248,6	230,3	107,3	123,0	92,6	258,4	18,3
266,2	666,0	525,3	294,3	231,0	78,9	406,9	140,7
480,2	1 141,9	949,7	552,2	397,4	83,2	672,4	192,2
504,5	453,1	437,9	223,1	214,8	96,6	519,8	15,2
222,6	368,8	341,3	187,6	153,7	92,6	250,0	27,5
712,1	1 650,7	1 413,5	849,9	563,6	85,6	949,3	237,2
333,7	612,8	577,1	336,0	241,1	94,2	369,4	35,7
117,8	427,9	330,3	241,6	88,6	77,2	215,4	97,6
3 365,5	7 395,8	7 779,3	4 205,8	3 573,6	105,2	2 982,0	-383,5
280,0	536,5	501,7	318,5	183,2	93,5	314,8	34,8
272,4	711,8	720,1	427,3	292,9	101,2	264,1	-8,4
101,9	585,7	479,9	353,8	126,0	81,9	207,8	105,8
710,1	1 716,3	1 621,7	1 049,2	572,5	94,5	804,7	94,6
156,0	445,3	397,7	280,6	117,2	89,3	203,5	47,6
3 999,4	2 014,8	1 854,9	1 284,0	570,9	92,1	4 159,3	159,9
54,0	207,2	183,8	132,4	51,4	88,7	77,5	23,4
1 023,9	1 372,5	1 403,6	885,5	518,1	102,3	992,7	-31,1
1 810,2	3 612,1	3 523,5	2 338,3	1 185,2	97,5	1 898,7	88,5
477,7	493,1	636,4	350,5	285,9	129,1	334,4	-143,3
390,2	1 349,3	1 374,9	989,7	385,3	101,9	364,5	-25,7
210,0	456,0	457,0	345,2	111,8	100,2	209,0	-1,0
0,8	9,9	9,7	9,7	0,0	97,8	3,3	2,5

Розрахунки підприємств водопровідно-каналізаційного господарства за спожиту електроенергію станом на **01.10.2018**

Борг підприємств ВКГ за спожиту електроенергію, млн. грн

Рівень розрахунків за електроенергію у 2017 році станом на 01.10.2017 складав **80,4%**

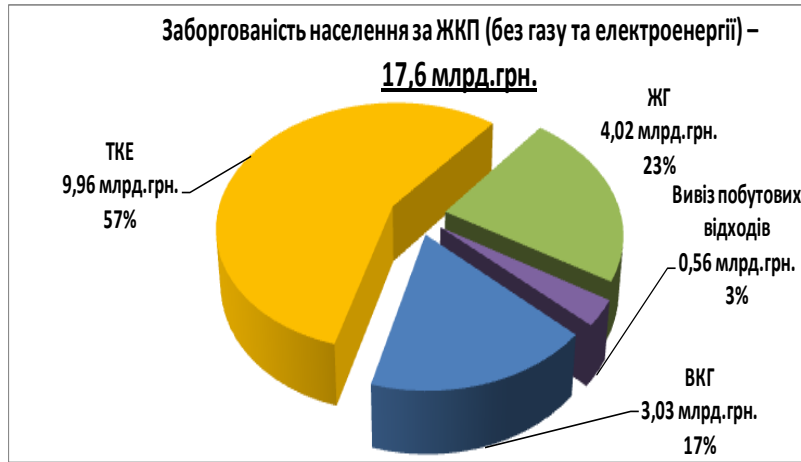
Рівень розрахунків за електроенергію у 2018 році, %

Борг станом на 01.01.2018	Спожито у 2018 році на суму	Сплачено у 2018 році	Борг за е/е станом на 01.10.2018	Приріст/зниження боргу
4 547,1	4 778,0	3 472,3	5 850,1	1 303,0
650,1	753,2	213,7	1 189,5	539,5
1 026,8	592,4	281,1	1 338,1	311,3
104,7	496,1	306,3	294,5	189,8
36,1	95,2	69,5	61,9	25,7
42,3	102,1	74,7	69,6	27,4
0,0	52,9	40,2	12,7	12,7
1 564,3	165,0	128,3	1 601,0	36,7
13,8	83,6	66,8	30,6	16,8
716,7	589,4	490,5	812,9	96,2
8,8	55,0	46,0	17,8	9,0
11,1	67,9	60,8	18,2	7,1
2,0	46,7	42,2	6,6	4,6
0,6	62,8	58,1	5,3	4,7
3,4	273,1	252,6	23,8	20,5
1,9	131,4	125,6	7,7	5,9
7,1	155,8	149,6	13,3	6,2
150,1	129,5	125,2	154,5	4,3
15,0	58,0	56,8	16,2	1,1
36,1	196,4	193,4	39,0	3,0
3,9	65,7	64,8	4,8	0,9
34,0	287,7	285,7	36,0	2,0
18,8	101,1	102,4	17,6	-1,3
12,0	90,4	95,3	7,1	-4,9
21,0	70,2	76,2	15,0	-6,1
66,5	56,4	66,7	56,3	-10,2

ЗАБОРГОВАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЗА СПОЖИТІ ЖКП (станом на 01.10.2018 року)

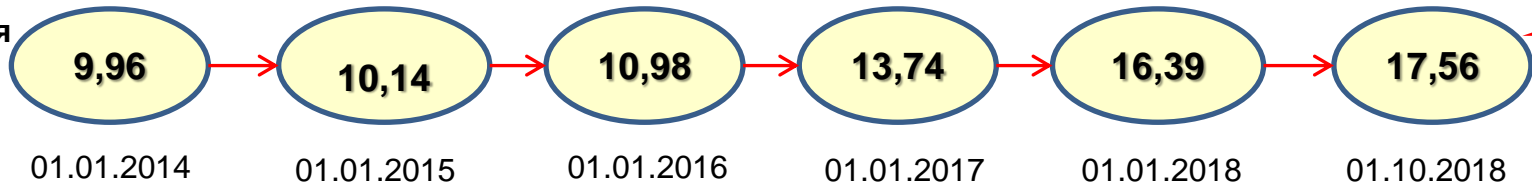

Найбільші обсяги заборгованості населення за спожиті ЖКП

Регіон	Загальна сума заборгованості (млн.грн.)	Середня заробітна плата за вересень 2018 року (грн.)
м. Київ	3 451,2	13 614
Дніпропетровська область	3 250,23	9 029
Харківська область	2 654,2	8 048
Донецька область	1 496,8	9 850
Запорізька область	1 085,5	8 866

Середня ЗП по Україні
9 042 грн
(за вересень 2018)

Динаміка зростання заборгованості за останні 5 років (млрд. грн)

Збільшення на 1,17 млрд. (або на 7%) з початку 2018 року

ШЛЯХИ ПОГАШЕННЯ ЗАБОРГОВАНІСТІ НАСЕЛЕННЯ ЗА СПОЖИТІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ

РОБОТА ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ

	На примусовому виконанні	Завершено державними виконавцями	Фактично виконано
2016 р. (9 міс.)	516,4 тис. вик. документів (на 3,0 млрд. грн)	265,5 тис. вик. документів (на 1,2 млрд. грн)	67 тис. вик. документів (на 300,0 млн. грн)
2018 рік	138,1 тис. вик. документів (922,5 млн. грн)	88,6 тис. вик. документів (на 599,5 млн. грн)	28,2 тис. вик. документів (на 146,2 млн. грн)

ЗАБОРГОВАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЗА ПОСЛУГИ З ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ (станом на 01.10.2018 року)

**Заборгованість населення
за послуги з централізованого водопостачання та
водовідведення**

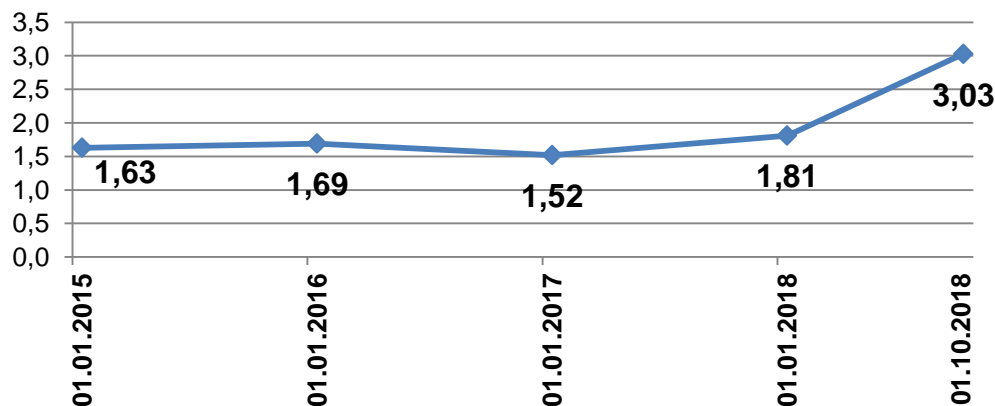
3,03 млрд.грн.
(17% від усієї суми заборгованості за ЖКП)

З початку 2018 року **найбільший приріст** заборгованості населення спостерігався:

Регіон	Приріст з початку 2018 року		Заборгованість станом на 01.10.2018	Відсоток від загальної заборгованості по Україні
Дніпропетровська область	на 164,7 млн.грн.	на 38%	603,9 млн.грн.	20%
Харківська область	на 133,4 млн.грн.	на 60%	356,4 млн.грн.	12%
м. Київ	на 132,6 млн.грн.	на 27%	615,8 млн.грн.	20%

52%
від загальної
суми
заборгованості
по Україні

**Динаміка зростання
заборгованості (ВКГ)
за останні 5 років
(млрд. грн)**

**Збільшення
на 1,22 млрд.
(або на 67%)
з початку
2018 року**

Закон України
“Про комерційний облік
теплової енергії та
водопостачання”

(набрав чинності з 02.08.2017)

Вимоги ЗУ “Про комерційний облік...”

Оснащення будівель – облік фактично спожитих послуг

Оснащення будівель ВКО зобов'язаний здійснити оператор зовнішніх інженерних мереж у строк:

теплової енергії - протягом року з дня набрання чинності цим Законом;

гарячої та питної води для нежитлових будівель - протягом одного року, а для житлових будівель - протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом.

Відповідальність операторів зовнішніх інженерних мереж з 01.08.2020

За порушення законодавства у сфері забезпечення оснащення будівель вузлами обліку теплової енергії, гарячої чи питної води, а також періодичної повірки вузлів комерційного обліку на суб'єктів господарювання - операторів зовнішніх інженерних мереж накладається штраф у таких розмірах:

- 1) 1 відсоток суми платежів, нарахованих за останній місяць, в якому надавалася відповідна комунальна послуга споживачам, будівлі яких не обладнано вузлами обліку, - у разі порушення строків встановлення або заміни вузлів комерційного обліку теплової енергії, гарячої чи питної води;
- 2) 36 прожиткових мінімумів для працездатних осіб - у разі приєднання будівель, не обладнаних вузлами комерційного обліку теплової енергії, гарячої чи питної води, або будівель, приміщення в яких не обладнані вузлами розподільного обліку (якщо таке обладнання є обов'язковим), до зовнішніх теплових мереж, зовнішніх мереж гарячого водопостачання, зовнішніх водопровідних мереж;
- 3) 108 прожиткових мінімумів для працездатних осіб - у разі видачі технічних умов на приєднання будівель до зовнішніх теплових мереж, зовнішніх мереж гарячого водопостачання, зовнішніх водопровідних мереж з порушенням вимог законодавства у сфері комерційного обліку комунальних послуг;
- 4) 25 прожиткових мінімумів для працездатних осіб - у разі порушення строків прийняття на абонентський облік або повірки вузлів комерційного обліку теплової енергії, гарячої чи питної води.

Розрахунки за комунальні послуги на основі комерційного обліку 8

Джерела фінансування заходів зі встановлення вузлів ком. обліку

Рівень оснащення будинковими засобами обліку (на початок 2018 року):

- теплової енергії – **79,9%**,
- холодної води – **26,7%**,
- гарячої води – **14,8%**

Потреба в коштах - **4,6 млрд. грн*.**, зокрема:

- 1,0 млрд. грн.** – засоби обліку теплової енергії;
- 2,6 млрд. грн.** – засоби обліку холодної води,
- 1,0 млрд. грн.** – засоби обліку гарячої води.

Оснащення за рахунок оператора зовнішніх інженерних мереж (за рахунок внесків)

Оснащення безпосередньо споживачами (за рахунок їх коштів)

Оснащення за рахунок коштів місцевого бюджету

у 2018 році передбачено лише **8%** від потреби

Шляхи врегулювання ситуації:

- ✓запровадження пільгових умов кредитування для підприємств тепло-, водопостачання та водовідведення,
- ✓запровадження відповідних програм на умовах співфінансування (державний та місцевий бюджет).

**за прогнозними розрахунками*

Перелік НПА на виконання Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання»

№ з/п	Назва НПА
1	«Про затвердження Порядку оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку» - наказ Мінрегіону від 09.08.2018 №206, зареєстр. у МЮ 31.08.18 за №990/32442
2	«Про затвердження Порядку інформування оператором зовнішніх інженерних мереж власників (співвласників) будівлі про намір встановлення вузлів комерційного обліку» - постанова КМУ від 06.06.18 №444
3	«Про затвердження Порядку перерахування виконавцями комунальних послуг оператору зовнішніх інженерних мереж внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку» - постанова КМУ від 13.06.18 №477
4	«Про затвердження Порядку визначення технічної можливості встановлення вузлів розподільного обліку теплової енергії та економічної доцільності встановлення приладів-розподільювачів теплової енергії» - постанова КМУ від 10.10.18 №829
5	«Про затвердження Порядку оснащення окремих приміщень у будівлях вузлами розподільного обліку/приладами-розподільювачами теплової енергії та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку» - наказ Мінрегіону від 09.08.18 №205, зареєстр. у МЮ 31.08.18 за №981/32433.
6	«Про затвердження Методики визначення розміру внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку та їх розподілу між споживачами комунальних послуг та власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системи опалення та/або гарячого водопостачання» - наказ Мінрегіону від 05.06.2018 №129, зареєстр. у МЮ 26.06.18 за №754/32206.
7	«Про затвердження Порядку здійснення моніторингу стану оснащеності вузлами комерційного обліку та порядок обміну інформацією між органом, який здійснює моніторинг стану оснащеності вузлами комерційного обліку комунальних послуг та органом, уповноваженим на прийняття рішень про притягнення до відповідальності за порушення» - постанова КМУ від 26.07.2018 №603
8	«Про затвердження Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг» - проект наказу Мінрегіону
9	«Про затвердження Методики визначення та розрахунку поправкових коефіцієнтів для розподілу обсягу спожитої теплової енергії між окремими споживачами (у наріжних квартирах (приміщеннях), квартирах (приміщеннях), розміщених на перших і останніх поверхах будівель тощо)» - проект наказу Мінрегіону
10	«Про затвердження Порядку прийняття приладу обліку на абонентський облік» - проект наказу Мінрегіону

Прийняті НПА на виконання вимог Закону: мета і основні завдання

наказ Мінрегіону №129

«Про затвердження Методики визначення розміру внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку та їх розподілу між споживачами комунальних послуг та власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання»

передбачається:

- 1) встановити **вимоги щодо єдиного порядку визначення розміру внесків** за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку та їх розподілу між споживачами комунальних послуг, власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системи опалення та/або гарячого водопостачання;
- 2) визначити **механізм розрахунку** операторами зовнішніх інженерних мереж витрат, пов'язаних зі встановленням, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку, які можуть бути включеними до складу відповідних внесків, а також **вимоги щодо обліку зазначених витрат**;
- 3) визначити **умови щодо встановлення органами місцевого самоврядування внесків** за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку, розрахованих оператором зовнішніх інженерних мереж;
- 4) визначити прозорий механізм відшкодування споживачами комунальних послуг та власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання, у відповідній будівлі, витрат, понесених оператором зовнішніх інженерних мереж на встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку.

Постанова КМУ №477

«Про затвердження Порядку перерахування виконавцем комунальної послуги оператора зовнішніх інженерних мереж внесків за встановлення вузлів комерційного обліку»

передбачається:

- 1) визначити **порядок та умови перерахування** виконавцем ком. послуги оператору зовнішніх інженерних мереж внесків за **встановлення** вузлів комерційного обліку;
- 2) затвердити **примірний договір про перерахування** виконавцем ком.послуги оператору зовнішніх інженерних мереж внесків за **встановлення** вузлів комерційного обліку;
- 3) Рекомендувати виконавцю ком.послуги, який не є оператором зовнішніх інженерних мереж, перераховувати внески **за обслуговування та заміну** вузлів комерційного обліку відповідно до Примірного договору;
- 4) внести **зміни до Порядків формування тарифів**, затверджених постановою КМУ від 01.06.2011 №869 в частині виключення зі складу тарифів на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньообуд. систем) витрат, пов'язаних із встановленням, обслуговуванням та заміною будинкових засобів обліку води та теплової енергії, обслуговування та заміною кварт. засобів обліку води та теплової енергії.

Постанова КМУ 876

«Про внесення змін до постанови КМУ від 6 серпня 2014 р. № 409

передбачається:

встановити, що **пільги та субсидії на оплату внесків** за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку води та теплової енергії надаються виходячи з розміру встановлених виконавчими органами сільських, селищних, міських рад внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку у відповідній будівлі, що сплачуються споживачами комунальних послуг та власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання.

Важливо!

Внесення змін до Бюджетного кодексу України,
Врахування поняття “внески” у ЗУ “Про Державний бюджет України на 2019 рік”

Методика визначення розміру внесків

Основні вимоги:

- **внески визначаються за кожним будинком окремо;**
- **калькуляційна одиниця** – кількість приміщень, які є самостійними об'єктами нерухомого майна (житлові та нежитлові приміщення);
- **розрахунковим періодом** для оплати внесків є квартал.
Нарахування та сплата внесків здійснюється за кожний календарний квартал;
- **визначення внесків** за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку здійснюється за формулами Методики,
- **кошти отримані у вигляді внесків мають виключно цільове спрямування;**
- **внески відображаються окремим рядком у платіжці на оплату ком.послуг та спрямовуються на окремий рахунок оператора.**

Внесок за встановлення вузла(ів) комерційного обліку ($VH_{вст}$):

$$VH_{вст} = \left(\frac{V_{вст}}{П_{кількість}} \right) \times 3$$

де $V_{вст}$ – витрати на встановлення вузла(ів) комерційного обліку у відповідній будівлі з розрахунку на місяць, грн;
 $П_{кількість}$ - кількість приміщень, які є самостійними об'єктами нерухомого майна у відповідній будівлі, од.,
3- кількість місяців у кварталі.

Витрати на встановлення вузла(ів) комерційного обліку у відповідній будівлі з розрахунку на місяць ($V_{вст}$) розраховуються за формулою:

$$V_{вст} = \left(\frac{ПВ_{вст}}{P} \right) : 12$$

де $ПВ_{вст}$ - плановані витрати на встановлення вузла(ів) комерційного обліку у відповідній будівлі, розраховані за вимогами цієї Методики, з урахуванням планованого прибутку, грн.;
P - період відшкодування витрат на встановлення вузла(ів) комерційного обліку у відповідній будівлі (розстрочення періоду платежів), що становить п'ять років (або інший строк визначений за згодою сторін);
12 – кількість місяців;

Відшкодування витрат з періодичної повірки вузлів обліку

Вузли комерційного обліку

↓
за рахунок

внесків за обслуговування

у всіх випадках

обов'язок обслуговування та заміни вузлів комерційного обліку закріплено за **оператором зовнішніх інженерних мереж**.

обслуговування вузлів обліку - огляд, опломбування/розпломбування, періодична повірка (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж), ремонт засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузла обліку, забезпечення дистанційної передачі результатів вимірювання (за наявності), ремонт та заміна допоміжних засобів вузла обліку, а за згодою власника (співвласників) будівлі також охорона або страхування вузла обліку;

(ст. 1, 6 ЗУ “Про комерційний облік...”)

Вузли розподільчого обліку

↓
за рахунок

плати за абонентське обслуговування

у разі укладення індивідуального договору

за рахунок власника вузла обліку

у разі укладення інших договорів

Періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування і монтаж) вузлів обліку, що забезпечують індивідуальний облік споживання теплової енергії та води в квартирах (приміщеннях) будинку, здійснюються **за рахунок власників таких вузлів обліку**, якщо інше не встановлено договором, **а у разі укладення** співвласниками багатоквартирного будинку **індивідуальних договорів** про надання відповідної комунальної послуги періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування і монтаж) таких вузлів обліку забезпечуються виконавцем комунальної послуги **за рахунок плати за абонентське обслуговування**, встановленої відповідно до Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.

(ст.17 ЗУ “Про метрологію та метрологічну діяльність”)

Закон України

“Про житлово-комунальні послуги”

(набрав чинності з 10.12.2017 та введений в дію з 10.06.2018

в частині положень, що регулюють надання послуги з управління багатоквартирним будинком)

Класифікація ЖКП згідно із Законом України “Про житлово-комунальні послуги”

Стаття 5. Перелік житлово-комунальних послуг

1. До житлово-комунальних послуг належать:

1) житлова послуга - послуга з управління багатоквартирним будинком;

2) комунальні послуги – послуги з:

постачання та розподілу природного газу,
постачання та розподілу електричної енергії,
постачання теплової енергії,
постачання гарячої води,
централізованого водопостачання,
централізованого водовідведення,
поводження з побутовими відходами.

!!! Поводження з побутовими відходами – це окрема комунальна послуга.

Оплата коммунальных услуг (тепло-, водопостачання, водовідведення)

зміни в організації надання
комунальних послуг

зміни в оплаті комунальних
послуг

зміни у формуванні тарифів на
комунальні послуги

ПЛАТА ЗА КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ **ВИКОНАЦЮ** ВІДПОВІДНОЇ ПОСЛУГИ:

Індивідуальний договір
(укладається із кожним
співвласником)

Колективний договір
(укладається з управителем
або ін. уповноваженою
співвласниками особою)

Колективний споживач
(укладається з ОСББ або ін.
юр. особою)

**Індивідуальний договір
за замовчуванням**
(укладається з кожним
співвласником у випадку не
прийняття ними рішення про
вибір моделі)

1) плата за ком. послугу;
2) **плата за абонентське
обслуговування, граничний
розмір якої визначається КМУ;**
3) плата за обслуговування та
поточний ремонт
внутрішньобудинкових систем

1) плата за ком. послугу;

1) плата за ком. послугу;

1) плата за ком. послугу;
2) **плата за абонентське
обслуговування, граничний
розмір якої визначається
КМУ**

внески за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку (ЗУ “Про комерційний облік ...”)

Запровадження плати за абонентське обслуговування згідно із ЗУ “Про житлово-комунальні послуги”

Плата за абонентське обслуговування — це платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг у багатоквартирному будинку (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії) для відшкодування витрат виконавця, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, а у випадках, визначених цим Законом, також і витрати на обслуговування приладів - розподільувачів теплової енергії та/або вузлів обліку, що забезпечують індивідуальний облік споживання відповідної комунальної послуги у квартирах (приміщеннях) багатоквартирного будинку

Плата за абонентське обслуговування:

формується

- виконавцем ком. послуг;
- за фактичними витратами виконавця послуг;
- у розрахунку на 1 абонента/міс.

застосовується

- до споживачів багатоквартирного будинку;
- за умови укладення із споживачами **індивідуальних** договорів (у т.ч. індивідуального договору за замовчуванням);
- у розмірі визначеному виконавцем послуг (згідно з наказом по підприємству), але **не більше ніж граничний розмір** плати за абонентське обслуговування, визначений КМУ.

Граничний розмір плати за абонентське обслуговування визначається КМУ:

- **граничний розмір абонплати буде визначено окремо для послуг:**
 - 1) тепlopостачання та централізоване водопостачання та централізоване водовідведення
 - 2) поводження з побутовими відходами;
- **величина граничного розміру залежатиме від мінімальної ЗП;**
- **зміна граничного розміру абонплати відбуватиметься автоматично залежно від зміни мін. ЗП.**

Проект постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України
від 01.06.2011 №869” (тепло)

МЕТА:

Привести нормативно-правовий акт у відповідність до вимог Закону України “Про житлово-комунальні послуги”

Проектом акта передбачається:

Викласти у новій редакції Порядок формування тарифів на [теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води](#), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 №869

Згідно з проектом Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води:

1

Назви ком. послуг приведено у відповідність до ЗУ “Про ЖКП”

2

Визначено механізм розрахунку тарифів на теплову енергію та комунальні послуги

3

Передбачено, що тарифи на транспортування теплової енергії формуються з врахування наявності/ відсутності ЦТП (буде 2 види тарифів на транспортування)

4

Передбачено, що тарифи на постачання теплової енергії формуються з урахування наявності чи відсутності ІТП (буде 2 види тарифів на постачання)

5

Передбачено, що втрати теплової енергії включаються до тарифів на транспортування теплової енергії (а не до виробництва, як було раніше)

6

Визначено механізм включення до тарифів на транспортування теплової енергії понаднормативних витрат (але не більше ніж 10 відсоткових пунктів)

7

Визначено чіткі терміни розрахунку тарифів та подання їх для встановлення ОМС (щороку до початку ОС)

8

Встановлено строк дії тарифів - з 1 жовтня до 30 вересня

9

Внесено уточнення та доповнення в частині формування витрат з оплати праці

10

Визначено вимоги до формування тарифів на послугу з постачання гарячої води у разі наявності у будинку ІТП (мають бути окремі побудинкові тарифи)

Щодо термінів розрахунку тарифів та подання їх для встановлення ОМС

“11. З метою забезпечення відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із виробництвом, транспортуванням та постачанням теплової енергії, та відповідно, наданням послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, **перегляд тарифів** на теплову енергію (у тому числі її виробництво, транспортування та постачання), послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води та їх структури **здійснюється уповноваженим органом кожного року (до початку опалювального періоду) за заявою ліцензіата.**

У разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із провадженням ліцензованої діяльності з причин, які не залежать від ліцензіата, зокрема збільшення або зменшення податків і зборів (обов'язкових платежів), мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, орендної плати та амортизації, підвищення або зниження цін і тарифів на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, зміни обсягу фінансових витрат, складової планованого прибутку, може проводитися коригування тарифів.

Механізм коригування тарифів застосовується уповноваженим органом виключно протягом строку дії тарифів.

Якщо протягом строку дії тарифів обсяг витрат, пов'язаних із провадженням ліцензованої діяльності та/або наданням комунальних послуг не змінився, то відповідні тарифи продовжують застосовуватися ліцензіатом (суб'єктом господарювання) на підставі рішення уповноваженого органу, яким встановлено ці тарифи на новий строк.”.

“100. **Зміна тарифів на послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води та їх встановлення уповноваженим органом здійснюється одночасно зі зміною та встановленням тарифів на теплову енергію.”.**

**Проект постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України
від 01.06.2011 №869” (вода)**

МЕТА:

Привести нормативно-правовий акт у відповідність до вимог Закону України “Про житлово-комунальні послуги”

Проектом акта передбачається:

- 1) скасувати Порядок формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій та **Порядок формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення** (з використанням внутрішньобудинкових систем),
- 2) внести зміни до Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, **виклавши його в новій редакції**

Згідно з проектом Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення:

1

Назви послуг
приведено у
відповідність
до ЗУ “Про
ЖКП”

2

Удосконалено
деякі
положення
діючого
Порядку

3

Визначено чіткі
терміни
розрахунку
тарифів та
подання їх для
встановлення
ОМС (щорічно)

4

Внесено уточнення
та доповнення в
частині
формування
витрат з оплати
праці

5

Внесено уточнення та
доповнення в частині
інших витрат, які
включаються до складу
тарифів та витрат, які не
можуть включатися до
тарифів

Основні новели проекту Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення

1. Щодо термінів розрахунку тарифів та подання їх для встановлення ОМС

“7. З метою забезпечення відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із наданням послуг централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, перегляд тарифів здійснюється уповноваженим органом кожного року за заявою ліцензіата.

У разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із провадженням господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, з причин, які не залежать від ліцензіата, зокрема збільшення або зменшення ставок податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизації, підвищення або зниження цін і тарифів на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, може проводитися перерахування тарифів шляхом коригування лише тих складових структури тарифів, за якими відбулися цінові зміни в бік збільшення або зменшення.

Механізм коригування тарифів застосовується уповноваженим органом виключно протягом строку дії тарифів.

Якщо протягом строку дії тарифів обсяг витрат, пов'язаних із провадженням господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, не змінився, то такі тарифи продовжують застосовуватися ліцензіатом на підставі рішень уповноваженого органу, яким встановлено такі тарифи на новий строк. ”

«9. Для встановлення тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення ліцензіат подає уповноваженим органам у строк до 20 серпня кожного року у паперовому і електронному вигляді заяву та розрахунки тарифів на планований період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення.».

“1. строк дії тарифів – період часу, на який уповноваженим органом встановлено тарифи та протягом якого застосовуються ці тарифи до споживачів;

планований період - період тривалістю 12 місяців (з **01 січня до 31 грудня**), на який розраховуються та встановлюються тарифи;

коригування тарифів – перерахунок тарифів у зв'язку із зміною протягом строку їх дії обсягу окремих складових, вартість яких змінилася з причин не залежних від ліцензіата;”

Проект постанови КМУ

“Деякі питання формування рахунків на оплату послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення”

МЕТА:

визначення єдиного підходу до формування рахунків на оплату послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також запровадження уніфікованих форми таких рахунків для усіх виконавців комунальних послуг.

Проектом акта передбачається затвердити:

- 1) вимоги до формування рахунків на оплату послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
- 2) примірні форми рахунків на оплату послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

➤ Платіжка на оплату комунальних послуг має **обов'язково**

Інформацію про виконавця ком. послуги та споживача

Інформацію про нарахування та оплату комунальної послуги, обсяги її споживання

Інформацію про внески за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку

інформацію про складові, які нараховуються споживачеві за умови укладення індивідуального договору

➤ Платіжка на оплату комунальних послуг **може** містити:

Кольорову стрічку, що візуалізує наявність заборгованості:

Червону (коли більше 340 грн)
Жовту (коли менше 340 грн)

а
б
о

Може використовуватися **кольоровий папір**:

червоний (коли більше 340 грн)
жовтий (коли менше 340 грн)
білий (коли відсутня заборгованість)

штрих-код

QR – код

Наказ Мінрегіону від 12.09.2018 №239

“Про затвердження Порядку розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення”

МЕТА:

визначення єдиного підходу до розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення підприємствами, діяльність яких регулюється на місцевому рівні

Згідно з наказом передбачається:

- визначити вимоги щодо оформлення підприємствами заяви про встановлення тарифів;
- визначити вимоги щодо розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, поводження з побутовими відходами, що подаються до органів місцевого самоврядування, а також переліку обов'язкових документів, підтвердних матеріалів, які мають надаватися підприємствами разом із заявою про встановлення тарифів;
- затвердити примірні форми розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, поводження з побутовими відходами, які враховують особливості діяльності суб'єкта господарювання у відповідній сфері;
- встановити єдині підходи щодо порядку та строків розгляду органами місцевого самоврядування заяви про встановлення тарифів, поданої підприємством;
- визначити умови зміни тарифів.

Наказ Мінрегіону від 05.06.2018 №130

«Про затвердження Порядку інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності»

Згідно з наказом:

- 1) затверджується Порядок інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності;
 - 2) визнається таким, що втратив чинність наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30 липня 2012 року № 390 «Про затвердження Порядку доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2012 року за № 1380/21692;
 - 3) наказ Мінрегіону від 05.06.2018 №130 набирає чинності з дня введення в дію ЗУ “Про житлово-комунальні послуги” (тобто, з 01.05.2019)
-

Порядком інформування, що затверджено наказом Мінрегіону, визначено:

1

Сферу його застосування (підприємства, яким тарифи встановлюють **ОМС)**

2

Способи інформування споживачів (основні та додаткові)

3

Терміни отримання зауважень і пропозицій (7-14 дн.)

4

Перелік інформації, яка доводиться до споживача відповідним виконавцем ком. послуг

5

Механізм взаємодії виконавця ком. послуг зі споживачем та **ОМС**

Стан виконання ЗУ “Про житлово-комунальні послуги” (10)

Прийнято
(3)

1. Постанову КМУ від 26.07.2018 №606

“Про визнання такою, що втратила чинність, постанови КМУ від 13.11.2013 р. № 860”

“Про надання пільг та субсидій для відшкодування витрат на утримання будинків і споруд та прибудинкових територій мешканцям житлових будинків, у яких створено ОСББ (ЖБК)” **(набирає чинності з 01.01.2019)**

2. Наказ Мінрегіону від 05.06.2018 №130

«Про затвердження Порядку інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності», зареєстрований у МЮ 26.06.2018 за №753/32205 **(набирає чинності з 01.05.2019)**

3. Постанову КМУ від 24.10.2018 №876 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 409 (щодо надання пільг та субсидій на внески, а також плату за абонентське обслуговування)

Внесено на розгляд Урядові
(2)

1. Проекти постанов КМУ:

“Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869” (теплопостачання),

2. “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869” (водопостачання та водовідведення),

Отримано висновок Мін'юсту
(2)

1. Проекти постанов КМУ:

“Про визначення граничного розміру плати за абонентське обслуговування для споживачів комунальних послуг, що надаються у багатоквартирних будинках за індивідуальними договорами”,

2. “Про затвердження Порядку здійснення перерахунку вартості послуги з управління багатоквартирним будинком за період її ненадання, надання невідповідної якості”

Розробляються
(3)

Проект постанови КМУ:

1. «Про внесення змін до Порядку проведення перерахунків розміру плати за надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення в разі ненадання їх або надання не в повному обсязі, зниження якості»;

Проекти наказів Мінрегіону:

1. «Про внесення змін до форм, необхідних для розрахунку двоставкових тарифів на теплову енергію, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води» (наказ Мінрегіону від 03.12.2012 № 605);

2. «Про внесення змін до наказу Мінрегіону від 21.12.2015 № 326 «Про моніторинг стану реформування і розвитку житлово-комунального господарства» (наказ Мінрегіону від 21.12.2015 № 326).

Процедура перегляду ОМС тарифів на житлово-комунальні послуги

Виконавці/виробники

1.

Формують тарифи

Відповідно до постанови КМУ
від 01.06.2011 № 869

Подають розрахунки до органів
місцевого самоврядування

Ст. 31 Закону України "Про житлово-
комунальні послуги"

2.

Інформують споживачів про
намір здійснити зміну тарифів

Ст. 31 Закону України "Про житлово-
комунальні послуги"

Наказ Мінрегіону від 30.07.2012 № 390

Інформують ОМС про
результати інформування

О
Д
Н
О
Ч
А
С
Н
О

8-15
календ.
днів

Протягом 5 днів з
дня подання
розрахунків до ОМС
доводять до
споживачів
інформацію про
намір зміни тарифів

Приймають
пропозиції та
зауваження
протягом 7-14 днів з
дня повідомлення

Опрацьовують
пропозиції та
зауваження, за
результатами (на
наступний день)
інформують ОМС

Розгляд розрахунків тарифів
ОМС з дати отримання
документів від
виконавців/виробників

від 8
календ.
днів до
1 місяця

3.

ОМС оприлюднює проект рішення не пізніше як за 20
робочих днів до дати їх розгляду з метою прийняття.
(відповідно до статті 15 Закону України «Про доступ до публічної
інформації»)

20 роб.
днів
(або 26
календ.)

4.

ОМС встановлюють тарифи та вводять їх в дію

Ст. 32 Закону України "Про житлово-комунальні послуги"

Виконавці/виробники
інформують споживачів про
прийняте ОМС рішення

15 календ.
днів

РАЗОМ:

Від 49 до 72 календ.
днів

Відшкодування втрат ліцензіатів (підприємств), які виникають протягом періоду розгляду розрахунків тарифів, встановлення та їх оприлюднення органом місцевого самоврядування

Втрати відшкодовуються шляхом:

включення до складу тарифів під час наступного (чергового) перегляду уповноваженим органом цих тарифів

передбачення відповідних видатків у місцевому бюджеті

Постановою КМУ від 01.06.2011 №869 передбачені вимоги до розрахунку та погодження ОМС втрат, зокрема встановлено, що:

- втрати розраховуються за окремими складовими тарифів, вартість яких змінюється на загальнодержавному рівні,
- розмір втрат ліцензіатів (підприємств) визначається виходячи з витрат, понесених ліцензіатом (підприємством) на виробництво/надання відповідного обсягу теплової енергії, комунальних послуг протягом періоду, який починається з дня подання ліцензіатом (підприємством) до уповноваженого органу заяви про встановлення тарифів до дня введення в дію тарифів, включаючи період розгляду розрахунків тарифів (але не більше одного місяця), встановлення та їх оприлюднення;
- розмір втрат подається на погодження ОМС протягом 10 календарних днів з дня введення в дію тарифів,
- ОМС погоджує розрахунок втрат протягом одного календарного місяця;
- ОМС включає втрати до тарифів тільки у випадку, коли їх не відшкодовані з місцевого бюджету

Проект Закону України

«Про внесення змін до Закону України «Про тепlopостачання» щодо вдосконалення механізму формування та встановлення тарифів на теплову енергію, у тому числі вироблену з використанням альтернативних джерел енергії»

Проектом Закону пропонується:

- 1)** внести зміни та доповнення до статті 20 Закону з метою вдосконалення загальних засад формування та встановлення тарифів на теплову енергію;
- 2)** доповнити Закон статтею 20¹, передбачивши особливості формування та встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво для суб'єктів господарювання, що виробляють теплову енергію на установках з використанням альтернативних джерел енергії, включаючи теплоелектроцентралі, теплоелектростанції та когенераційні установки;
- 3)** врегулювати проблемні питання застосування механізму стимулювання виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії, передбачивши умову, яка дозволяє суб'єктам господарювання, що виробляють теплову енергію з використанням альтернативних джерел енергії, розраховувати тарифи на рівні економічно обґрунтованих витрат відповідно до порядків формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, затверджених Кабінетом Міністрів України або НКРЕКП;
- 4)** уточнити положення Закону щодо повноважень органів місцевого самоврядування та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг у сфері тепlopостачання, враховуючи вимоги законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про природні монополії»;
- 5)** внести до Закону уточнення і доповнення в частині повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим; обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері тепlopостачання, які враховують вимоги Закону України «Про місцеві державні адміністрації»;
- 6)** передбачити у Законі обов'язок суб'єктів господарювання у сфері тепlopостачання надавати галузеву звітність Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, а також на вимогу - органу місцевого самоврядування, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям;
- 7)** передбачити обов'язок суб'єктів господарювання у сфері тепlopостачання повідомляти споживачів про зміну тарифів на теплову енергію, у разі прийняття уповноваженим органом відповідного рішення, у строк, що не перевищує 15 днів з дати введення у дію тарифів;
- 8)** внести до Закону інші зміни, що дозволяють конкретизувати та уточнити окремі його положення.

Ключові положення проекту Закону

Стаття 20-1

“У разі якщо розрахований за вимогами частин першої та другої цієї статті розмір тарифів на теплову енергію, її виробництво не відповідає рівню економічно обґрунтованих витрат, понесених на виробництво теплової енергії, суб’єкт господарювання може сформувавши такі тарифи відповідно до порядків формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, затверджених Кабінетом Міністрів України, або порядків (методик) формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, затверджених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до їх повноважень, визначених законом.

Встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво нижче розміру економічно обґрунтованих витрат не допускається.

Особливості формування та встановлення тарифів, визначені цією статтею, не застосовуються при формуванні та встановленні тарифів на транспортування та постачання теплової енергії для споживачів. Вказані тарифи розраховуються суб’єктом господарювання та встановлюються уповноваженим органом відповідно до вимог статті 20 цього Закону.”

Зміни і доповнення до Галузевої угоди з 01.01.2019

Соціальними партнерами – Мінрегіоном, ЦК Профспілки та Конфедерацією роботодавців житлово-комунальної галузі України розробляються Зміни і доповнення до Галузевої угоди на 2017 – 2018 роки

Проект Змін і доповнень до Галузевої угоди передбачає:

- ❑ встановлення мінімальної тарифної ставки робітника I розряду в розмірі **160 відсотків** розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб (**збільшення на 14,3%**);
- ❑ встановлення додаткової сітки міжрозрядних тарифних коефіцієнтів для **визначення тарифної ставки робітника, зайнятого на виробництвах з складними та особливо складними видами робіт (збільшення на 5%)**;
- ❑ **збільшення коефіцієнтів** співвідношень мінімальної тарифної ставки робітника I розряду (місячної тарифної ставки) до встановленої Галузевою угодою мінімальної тарифної ставки робітника I розряду **для водіїв автотранспортних засобів залежно від вантажопідйомності автомобілів (в середньому на 8%)**.

Прогноз зростання тарифів (в частині ЗП):

теплопостачання - 3%,

централізоване водопостачання та водовідведення – 9,5%.

Дякую за увагу!